

Ikt. sz.: TAB-41/44-3/2019.

TAB-18/2019. sz. ülés
(TAB-35/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Törvényalkotási bizottságának**
2019. december 9-én, hétfőn 15 óra 06 perckor
az Országház főemelet 58. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	6
<i>A nemzeti kulturális tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló T/8441. számú törvényjavaslat (Részletes vita)</i>	6
<i>Hozzászólások és határozathozatalok</i>	6
<i>Az ülés berekesztése</i>	28

Napirendi javaslat

A Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8441. szám)
(Részletes vita)

(Kijelölt bizottság)(Kivételes eljárás keretében)

(Megjegyzés: Az elfogadott kivételességi javaslat száma: T/8441/1.)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Hende Csaba (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Bajkai István (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Horváth László (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Salacz László (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Vécsey László (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Varga László (MSZP), a bizottság alelnöke
 B. Nagy László (Fidesz)
 Balla György (Fidesz)
 Bartos Mónika (Fidesz)
 Bóna Zoltán (Fidesz)
 Böröcz László (Fidesz)
 Dr. Budai Gyula (Fidesz)
 Farkas Flórián (Fidesz)
 Dr. Fazekas Sándor (Fidesz)
 Héjj Dávid Ádám (Fidesz)
 Dr. Kerényi János (Fidesz)
 Mátrai Márta (Fidesz)
 Nagy Csaba (Fidesz)
 Nyitrai Zsolt (Fidesz)
 Ovádi Péter (Fidesz)
 Törő Gábor (Fidesz)
 Dr. Aradszki András (KDNP)
 Dr. Vejkey Imre (KDNP)
 Balczó Zoltán (Jobbik)
 Csányi Tamás (Jobbik)
 Dudás Róbert (Jobbik)
 Stummer János (Jobbik)
 Szilágyi György (Jobbik)
 Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)
 Hiszékeny Dezső (MSZP)
 Dr. Szakács László (MSZP)
 Arató Gergely (DK)
 Hajdu László (DK)
 Burány Sándor (Párbeszéd)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz) Vécsey Lászlónak (Fidesz)
 Nyitrai Zsolt (Fidesz) távozása után dr. Fazekas Sándornak (Fidesz)
 Burány Sándor (Párbeszéd) távozása után Bangóné Borbély Ildikónak (MSZP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Pór-Zselinszky Eszter
Csatáriné dr. Házi Andrea
Horváth-Babos Tímea

Meghívott

Hozzászóló

Fekete Péter államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

(Az ülés kezdetének időpontja: 15 óra 06 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

HENDE CSABA (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntöm a Törvényalkotási bizottság tagjait, valamint megjelent vendégeinket és mindazokat, akik a televíziós közvetítésen keresztül követik a munkánkat. Az ülést megnyitom. Tájékoztatom önöket, hogy dr. Tapolczai Gergelyt a mai ülésünkön Vécsey László képviselőtársunk helyettesíti. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

A napirendi javaslatot írásban kiküldtük. Most a napirend elfogadásáról fogunk szavazni. Kérem a szavazatukat: ki az, aki egyetért a napirenddel? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottság a mai ülés napirendjét 22 igen szavazattal, 10 nem ellenében elfogadta.

A nemzeti kulturális tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló T/8441. számú törvényjavaslat (Részletes vita)

Soron következik a T/8441. számon előterjesztett, a nemzeti kulturális tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló törvényjavaslat; a bizottság eljárása részletes vita kivételes eljárás keretében. Az elfogadott kivételességi javaslat száma: T/8441/1. Az összevont vitára az Országgyűlés holnapi ülésnapján kerül sor.

Az előterjesztő az Emberi Erőforrások Minisztériuma, képviselőként köszöntöm Fekete Péter államtitkár urat.

A módosító javaslatok ismertetése következik. Képviselői módosító javaslat 2. sorszám alatt Arató Gergely és Gréczy Zsolt részéről, 3. sorszám alatt Szabó Timea, Burány Sándor, dr. Mellár Tamás, Kocsis-Cake Olivio és Tordai Bence részéről került előterjesztésre, valamint a kormánypárti tagok szándékára 1. hivatkozási számon egy TAB saját módosító javaslat is benyújtásra került.

Kérem az előterjesztőt, hogy foglaljon állást a képviselői módosító javaslatokról és a TAB saját módosító javaslatáról. Parancsoljon, államtitkár úr!

Hozzászólások és határozathozatalok

FEKETE PÉTER államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A tárca álláspontját az előterjesztéssel kapcsolatban fenntartjuk, az 1. és a 2. módosító javaslattal nem értünk egyet, a TAB módosító javaslatait elfogadjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vitát megnyitom. *(Jelzésre:)* Arató Gergely következik.

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Kénytelen vagyok onnan kezdeni, hogy azzal sem értünk egyet, azt is helytelenítjük, hogy ilyen fontosságú területen, mint a kultúra, ilyen fontosságú ügyekben kivételes eljárással tárgyaljon az Országgyűlés. Semmi sem indokolja egyébként a kivételességet, mert arra az indokra, amit a kormány előterjesztője a kivételességet kérő levelében írt, hogy kormányzati érdek fűződik a minél előbbi elfogadáshoz, minimum azt tudjuk mondani, hogy ez egy üres és értelmetlen indoklás.

Persze ha az államtitkár úr meg tudja indokolni, hogy mi volt az, ami miatt ez nem ért rá februárig, vagy mi volt az, ami miatt ezt nem lehetett benyújtani korábban, miközben látjuk a kormány-előterjesztésből, hogy már október végén kész volt a törvényjavaslat, akármelyik igaz a kettő közül, hálás lennék, ha majd megmagyarázná a zárszóban, hogy mi tette szükségessé a kivételes eljárást.

Ami a saját módosító indítványainkat illeti - és amennyire látom, a Párbeszéd módosító indítványai nagyon hasonlóak -, ezek alapvetően arra irányulnak, hogy hagyjuk el a törvényjavaslatból a káros, a magyar kultúrának csak bajt és gondot okozó, illetve a korrupció lehetőségét megteremtő javaslatokat, ezért aztán lényegében minden rendelkezés elhagyását javasoljuk a törvényjavaslat esetében.

A kultúrstratégiai intézmények esetében az eredeti szándékot egyébként helyénvaló módon - hogy az NKA-t törvényileg megszüntesse, egy olyan intézményt, amely immár huszonéve szolgálja a magyar kultúrát, és a helyére lényegében egy miniszteri döntéshozatali folyamatot állítson -, helyénvaló módon a kormány kihagyta ebből a törvényjavaslatból. Nem csodálkoznék persze azon, ha később ez visszakerülne majd valamilyen formában, akár az Országgyűlés megkerülésével is rendeleti úton, azonban ilyen módon lényegében a kultúrstratégiai intézmények és a nemzeti kulturális tanács okafogyottá és értelmetlenné váltak. A kultúrstratégiai intézmények esetében az egyetlen újdonság az, hogy a miniszter ötéves megállapodást köt velük, de ezek jó részével eddig is volt ilyen megállapodás; ahol nem, ott ennek nincs akadálya.

De ha csak ennyit nyújtottak volna be, őszintén szólva az az egy még talán támogatható is lett volna, azonban a nemzeti kulturális tanácsnak az égegyadta világon semmi értelme nincs ebben a formájában; a miniszter leül beszélgetni olyan kulturálisintézmény-vezetőkkel, akiket egyébként döntő részben ő maga nevezett ki. Ehhez őszintén szólva nem kell az Országgyűlés felhatalmazása, a miniszter úr megkéri a titkárságát, megszerveznek neki egy ilyen találkozót, és ott aztán beszélgethet stratégiai vagy bármilyen más ügyekről is, ugyanakkor teljesen világos, hogy ezek a kultúrstratégiai intézmények nem fedik le a magyar kultúrát, a saját ágazatukon belül is csak egy szeletét jelentik annak. Azt persze értjük, hogy az elmúlt években politikailag lojális vezetőket választottak az élükre, és ezért szívesebben beszélgetnek velük, mint kritikus művészekkel, csak hát ez a történet nem az önök kényelméről szól, hanem a magyar kultúráról.

Másodszorban nem tudjuk támogatni a taóra vonatkozó módosító javaslatokat. Egy újabb, nem is kiskaput nyitnak meg, hanem óriási kaput nyitnak meg, ahol műemlék-felújításokra hivatkozva lehet pénzeket kipumpálni az adórendszerből vagy adót be nem fizetni, és ha nagyon tippelnünk kell és elolvassuk az újsághíreket, akkor emlékszünk arra, hogy kik azok a boldog kastélytulajdonosok az elmúlt időszakból a miniszterelnök úr barátai, rokonai és üzletfelei közül, akiknek éppen jól jön egy ilyen kedvezmény, amit leszámíthatnak.

Végül, a színházakra vonatkozó szabályozás esetében, ezt úgy hívják a húsoknál, amikor a rohadt húst újracsomagolják, na pontosan ez történik. Nem merik bevállalni azt, amit egyébként a törvényjavaslat eredetileg célzott, hogy a színházigazgatókat önök akarják kinevezni, és ettől teszik függővé az állami támogatást, ezért egy rafináltnak gondolt megoldással azt mondják, hogy persze az önkormányzatiba nem, hanem ha csak pénzt akar, akkor egyezzen meg a kormánnyal, de ha megegyezik a kormánnyal, akkor abban rögtön legyen benne az is, hogy hogyan lehet kinevezni az igazgatókat. Legyen világos, ez természetesen a színházi rendszernek az államosítását jelenti, a színházak nagy része - különösen azután, hogy önök a taotámogatást megszüntették mint automatizmust, tehát azt a pénzt is önök osztják - életképtelen állami támogatás nélkül, és innen kezdve ezért cserébe a pénzükért „aki fizet, az rendel” alapon itt is politikai tisztogatást akarnak végrehajtani, mint a nemzeti intézményeknél.

Teljesen nyilvánvaló a szándék, talán nem okozok vele meglepetést, hogy nem fogjuk ezeket támogatni, viszont kérjük azt, hogy ezeket a módosító indítványokat fogadja el a tisztelt bizottság, és javasolja a parlamentnek elfogadni, vagy még jobb lenne, ha a kormány rögtön visszavonná a javaslatát.

Ha a kormánypárti módosító indítványokról még egy szót megengednek: szeretnék gratulálni ahhoz, hogy ezeknek az úgynevezett kultúrstratégiai intézményeknek a nevét nem sikerült a törvényjavaslatban helyesen leírni, és most számos ponton korrigálják, annyira kultúrstratégiaiak, hogy azt sem sikerült megtudni, hogy hogy hívják őket rendesen.

ELNÖK: Köszönöm. Bajkai István alelnök úr következik.

DR. BAJKAI ISTVÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az előbbi felszólalás kapcsán szeretnék néhány megjegyzést tenni, illetve magához a javaslatához hozzáfűzni a gondolataimat.

Egyrészt elhangzott kritikaképpen, hogy a tanács által kinevezett személyek esetében történő konzultációnak, véleményezésnek, ügyrendnek és javaslatételnek nincs jelentősége. Sokszor hallhatjuk a balliberális oldalon, hogy kevés véleményt hallgat meg a kormányunk, ez természetesen nem igaz, de ez természetesen nem zavarja önöket.

Amikor arról van szó, hogy van konzultáció, van törvényjavaslat-benyújtási lehetőség, sőt az 5. § (1) bekezdése szerint az egységes kormányzati stratégiai irányítás érdekében ennek a szakmai alapjait a tanács biztosítja, ezt az egyébként szerintem fontos intézményt azon az alapon támadja a balliberális oldal, hogy a kinevezettekkel vajon milyen konzultációt folytathat az ágazati felelősséget ellátó miniszter. Ez, ha önmagában is nézzük, akkor tagadása mindannak, amit úgy szoktunk mondani, hogy konzultáció vagy a konzultáció erejének a fontossága, de úgy látszik, a balliberális oldalnak ez nem fontos.

A tao kapcsán pusztán megjegyezni szeretném, hogy ez többletlehetőséget biztosít az intézmények megújítására, tehát azt gondolom, hogy mind a világon, de akár Európa-szerte, ha lehetőséget biztosítunk a vállalkozásoknak arra, hogy további forrásokat adott esetben a saját eredményükből tudjanak juttatni a kulturális intézmények számára, ez önmagában pozitív. Tehát nem is teljesen értem a felvetést, hogy ez miért lehetne probléma az önök szempontjából, és nem tudom, hogy kitől vonja el a vállalkozás a jövedelmet, a forrást, ha egyébként a saját úgymond üzleti vállalkozása terhére képes kulturális intézményeket támogatni. Tehát azt gondoltam, hogy ez pozitív vagy pozitívnak kéne lennie, de erre sikerült egy fekete pecsétet önöknek rárakni.

A finanszírozási megállapodásnak a részleteiről ebben a törvényjavaslatban nincs szó, tehát mindazok, amikről - kinevezettekről, kinevezésekről - szól, nem is szerepelnek ebben a javaslatban, de ha már tisztogatásról van szó, akkor javasolom Arató képviselő úrnak, hogy nézze meg az önkormányzatoknál a tisztogatási folyamatot, éppen hány embernél tart. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Balczó Zoltán képviselő úr!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Bizottság! Speciális eljárási rendben tárgyaljuk most ezt a javaslatot, hiszen általános vita nem előzte meg a mai ülésünket, ezért csak röviden és néhány területre kitérve tennék általános megjegyzést.

Valóban nem világos, hogy miért kellett ezt ilyen sebtében behozni, 8 óra 57-kor benyújtják, és már itt vannak az olyan módosítók, amelyek egy Word szövegszerkesztőben pirossal azonnal jelzik, ha valaki ezt a hibát elköveti. Nem volt idő korrigálni, ez módosítóként kellett hogy bejőjön, tehát nem világos, hogy miért volt erre szükség.

Az, hogy e javaslat benyújtásának nyilván egyéb általános, a kormányzat által már előre esetleg elképzelt szempontjain túl egy egyedi esemény is az indokát adja önök szerint - szerintem az ürügyét -, abból derül ki, hogy az ebben a kérdésben elhangzott napirend előtti felszólalásokra a kormány államtitkárai konkrétan erre az ügyre hivatkozva válaszoltak, és ők mondták; Gothár-ügy. A részleteit nem ismerem, a lényegét ismerem, nyilván a Jobbik is elítél minden ilyen cselekedetet. Csak azt szeretném világossá tenni, hogy ha mi valamiért ezzel a törvényjavaslattal nem értünk egyet, az nem azt jelenti, hogy az adott ügyben az illető jelenleg megvádolt és feltehetőleg a tettet valamilyen szinten elkövető mellé álltunk. Ezt szeretném világossá tenni.

Ebben az szerepel, hogy a színházak működtetéséért a fenntartó a felelős, ez teljesen világos. A kérdésem az, hogy ez a felelősség például egy színház esetében, ha a színház vezetőjének meghatározó súlya és szerepe van a színház kulturális profiljára, témaválasztására, vajon megfelelő módon érvényesíthető-e, ha a fenntartó az önkormányzat, de a vezető kinevezésében a kormányzatnak, a kormány képviselőjének gyakorlatilag egyetértési joga, ha tetszik, vétőjoga van. Tehát itt azt látom érvényesülni, hogy aki a primást fizeti, az húzatja a nótát. Ebben a tekintetben én azt, hogy a kormány ad pénzt, ha ezt használjuk, ezt én elfogadom, de amikor állandóan az „ad pénzt, ad pénzt” használjuk, hadd mondjam, hogy a kormány nem adja a pénzt, a kormány a választásokon felhatalmazást kapott arra, hogy elossa ezt a pénzt, tehát ez a pénz nem a kormány zsebéből jön, hanem elosztja.

Én úgy ítélem meg egyébként, hogy itt benne szerepel, amiről Bajkai úr azt mondta, hogy nincs benne. Egy megállapodást kell előtte megkötni elvileg, és ebben a költségvetési támogatásból juttatandó összeget is rögzítik, tehát nyilvánvalóan ennek költségvetési kihatása van, ami persze más szempontból érthető.

Nekem az a véleményem, hogy eddig megfelelő összhangban érvényesült az, hogy vannak állami fenntartású intézmények, nagy jelentőségűek, fontos, hogy állami fenntartás legyen annak minden, az államra tartozó jogaival, és több területen helyes, hogy önkormányzati intézmények vannak és ők működtetnek, azért, mert például egy színház alapvetően egy lakossági kör számára nyújt kulturális szolgáltatást, és érthető, hogy ebben az esetben az önkormányzat a fenntartó. Sajnos azt kell mondani, azért indokolt, hogy az állam ebben az esetben is forrást nyújtson, mert - nyilván nem akarom tovább szélesíteni a vitát - ha bizonyos források, amik régebben rendelkezésre álltak az önkormányzatnak, nála lennének, akkor még jogosabb lenne azt mondani, hogy önállóan lássa el ezt a kulturális feladatot, és ne igényeljen egyéb forrást az államtól.

Tehát én nem tartom indokoltnak, hogy a jelenlegi rendszert, amely megfelelő módon arányt próbál teremteni mind fenntartásban, mind finanszírozásban önkormányzat és állam között, ennek az együttműködési rendszerét ilyen módon, számomra az itt kiderültekből, drasztikusan megváltoztassa, ezért a Jobbik nem támogatja ezt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretném felhívni Balczó képviselő úr és mindenki más figyelmét is arra, hogy tévedés azt állítani, hogy ez az előttünk fekvő törvényjavaslat egyetértési vagy vétőjogot biztosítana a kormánynak a színházigazgatók kinevezéséhez. Annyit mond a javaslat 17. §-ába foglalt előadó-

művészeti törvény 16. §-ának az új (8) bekezdése, idézem: „A színház közös működtetésére irányuló megállapodásban a miniszter és az önkormányzat meghatározza - ideértve a vezetői kinevezés módját is - az intézmény közös működtetésének és működésének részletes szabályait.” Nagyon sokféle módja lehet a vezetői kinevezésnek, szó nincs itt semmiféle vétőjogról, tisztelt képviselőtársaim. Ezt csak azért mondom el az ülést vezető elnökként, nehogy félrecsússzunk, és olyasmiről kezdjünk el vitatkozni, ami ebben a törvényjavaslatban egyáltalában nem szerepel. *(Dr. Varga László jelentkezik.)* Varga Lászlót illeti a szó.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Megvolt a felütése elnök úrnak arra, hogy néhány mondatot én is hozzáfűzzek ehhez a javaslatához.

Először is, ha megnézzük konkrétan a javaslat körülményeit, ma reggel 9 óra előtt pár perccel került benyújtásra, most itt vagyunk délután, a holnapi nap ez átverésre kerül és rövid úton elfogadásra, nyilván az önök többségi szavazatai által, ez a tervük, mi meg azon vagyunk, hogy ezt megakadályozzuk. Nézzük meg, hogy akkor mondjuk, a kormány törvényalkotási programjában ez szerepelt-e. Nem szerepelt. Akkor mi indokolja ezt a fajta gyorsaságot, sürgősséget? Én egyetlen olyan indokot nem hallottam, ami halaszthatatlan volna, a kormány érdekében kívül, úgyhogy ezzel én a magam részéről nem nagyon tudok mit kezdeni.

Igazából már ez a december 9-ei időpont elgondolkodtat. Mindig elmondjuk, évről évre, hogy a decemberi időszak az, amikor már eleve a normál körülmények között a törvényhozás elé került előterjesztések jelentős részében is komoly társadalmi konfliktusokra okot adó javaslataik vannak, és én magam is vártam, hogy milyen típusú kivételes eljárásban behozott javaslatot fognak letenni az utolsó héten az asztalra. Én elképesztőnek tartom ezt a technikát! Nyilván azért csinálják ezt, mert úgy gondolják, hogy az évnek ebben a szakaszában a társadalmi elégedetlenség, ellenállás egy-egy konkrét ügyben hamarabb alábbhagy, jön a karácsony, biztos befejezik hamarabb ezt az emberek. Nagyon-nagyon fel vagyok háborodva ezen a gyakorlaton, minden évben elmondom, nem sok fogamatja van.

Azt gondolom, hogy ennek a javaslatnak és több más javaslatnak is a gondolati háttérét nyilván az október 13-ai önkormányzati választás adta, és akkor itt csatlakoznék elnök úrhoz ebben a tekintetben. Látjuk, hogy teljesen átrendeződött Magyarországon a politikai térkép, több nagy önkormányzatban vidéken, de kisebb és közepes méretű településeken, a fővárosi kerületek túlnyomó részében az ellenzék sikert aratott, az emberek pedig döntöttek október 13-án egy adott közjogi rendszerben. Tehát döntöttek például úgy, hogy akkor abban hittek, hogy azért állami támogatást fog kapni a közösségi közlekedés, hogy egyébként nem kell valamilyenfajta, akár a színházigazgatók kinevezésére is kitérő szerződést kötni az állammal ahhoz, hogy az egyébként a vidéki színházaknak vagy a fővárosi színházaknak járó állami támogatást megkaphassák ezek az önkormányzatok. Szóval én e mögé is azt látom, hogy az eredmények függvényében önök át akarják rendezni az állami támogatások rendszerét több fronton; most éppen a kultúrát érte utol ez a törekvésük. Semmi nem indokolja ennek a jogszabálynak az elfogadását, az előterjesztését, tehát erre a jogszabályra nincsen szükség, én nem érzem azt a társadalmi nyomást, ami 8 óra 57 perckor, vagy nem tudom, mikor, a benyújtást indokolta. Én azt hiszem, hogy itt egyértelműen egy politikai revolverezési szándék van.

Több mindent tartalmaz, itt előttem többen elmondták - Balczó képviselőtársam, Arató képviselőtársam - a konkrét tartalmat, egyet hadd idézzek ide! Akkor, amikor meg kell állapodni egy szerződésben az állammal, adott esetben egy színház fenntartása érdekében - megjegyzem, én vidéki emberként azt tudom

mondani, hogy nem tudok olyan vidéki színházról, amelyik magától megállna a lábán állami támogatás nélkül, de javítsanak ki -, az a helyzet, hogy ebben az esetben nem nagyon lesz más választása sok vidéki önkormányzatnak, mint belenyugodni abba, hogy gyakorlatilag vétójogot von magához az állam ebben a tekintetben. Felháborító, sokan tiltakoznak ez ellen a javaslat ellen, semmilyen egyeztetés nem előzte meg. Én arra kérem önöket, hogy vonják vissza.

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Ismételten mondom, semmilyen vétójogot a kormány számára nem biztosít a törvényjavaslat. A törvényjavaslat egy megállapodási kényszer hoz létre, amit másképpen együttműködési kényszernek is nevezhetünk. Dr. Szakács Lászlóé a szó.

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Itt kezdeném, ahol elnök úr is abbahagyta, hogy semmilyen vétójogot nem biztosít - ma már másodszor halljuk -, azt fürkésztem, hogy akkor vajon mi lehet az oka annak, hogy állami támogatást kap egy önkormányzati intézmény, és ahhoz külön megállapodás kell. Tehát az, hogy állami támogatásból, akár normatív, akár bármilyen másfajta támogatásból működik egy önkormányzati intézmény, attól még nem egy ennyire különleges dolog, eddig sem volt az, ezután sem az. És akkor elkezdtem azon gondolkodni, hogy vajon miért kell a közös működésről megállapodni, ha nem a vétójog van, amiről elnök úr beszélt. Azt gondoltam, azért, mert eddig nem voltak állami és önkormányzati közös finanszírozásban működtetett intézmények, de aztán rájöttem, hogy vannak ilyenek. Akkor azt gondoltam, hogy esetleg az elszámolás szabályaiban nem bíznak-e a kormánynál, hogy az önkormányzatok megfelelően számolnak el a megkapott állami juttatásokkal, de ez azt is feltételezné, hogy nem bíznak önök a Magyar Államkincstárban, hiszen minden egyes önkormányzat ott számolja el az állami támogatásokat, az adófizetők pénzét. Vagy esetleg nem bíznak a kormányhivatalban, amely felügyeli azt a rendszert, amely például, mondjuk, az intézményvezetőknek bármilyen szintű kiválasztási rendjéről szóló olyan önkormányzati döntéshozatali mechanizmust körülír, amit nyilvánvalóan felügyel törvényességi szempontból a kormány megbízott.

Én persze magamtól is tudom ezekre a választ, de kérnék is rá választ, mert szerintem egyébként önök bíznak a MÁK-ban, bíznak a kormányhivatal vezetőjében, és még az elszámolás szabályaiban is. Ennek egyetlen értelme van: önök akarják megmondani, ki legyen a kulturális intézmény igazgatója.

Még egy érvelésem volna emellett, ami ugyanezt támasztja alá. Hát persze, hogy egyesével akarnak önök megállapodni, mert annyiféle formája van, ahogyan mondta elnök úr is. De ez mégiscsak egy törvényalkotás. Miért nem írják bele a tipikust? Ugye, azt írjuk bele a törvénybe, ami a típusos, a tipikus; mi az, amit elvár a kormány, hogy hogyan kellene kinevezni annak az intézménynek a vezetőjét, ahova kér állami támogatást az önkormányzat. Azért, mert ez nem vétó? Hát, ezt nem gondolom. Azért, mert önök majd amolyan hosszabb pórázt szeretnének adni azoknak, akikkel szívesebben megállapodnak, és rövidebb pórázt azoknak, akikkel kevésbé szívesen állapodnak meg. Miért nem írják bele a törvénybe a tipikust?

De ezeket a kérdéseket továbbra is tartanám, hogy tényleg miért van erre szükség pont így december 9-én, bíznak-e az elszámolás szabályaiban, bíznak-e a Magyar Államkincstárban és a kormányhivatalban, mert ha bíznak bennük, akkor erre nincsen szükség. Még egy kérdésem hadd legyen! Látjuk a taóra vonatkozó szabályokat. Mekkora bevételkieséssel számol a kormány ez ügyben? Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm. Balczó Zoltánt illeti a szó.

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Őszintén mondom, hogy eddig, amikor elnök úr magához vette a szót előző üléseken, akkor mindig úgy szólt hozzá, akár engem kiigazítva, hogy valóban a kodifikációs tapasztalatai figyelembevételével helyesen igazított helyre, nem is kértem szót.

Engedje meg, hogy amit ön most mond, azt én a politikai vitában való részvételnek tekintsem a következőért. És én is pontosítom a megfogalmazásomat. Ugye, a megállapodás legalább két területre kell hogy kitérjen a törvény szerint: a) meghatározza a vezetői kinevezés módját is közösen, b) a költségvetésből juttatandó támogatás mértékét. Jelenleg, ha a fenntartó, mondjuk, egy önkormányzat, akkor a fenntartó lehetősége és joga az intézményvezető kinevezése. Ha egyértelmű, hogy ez így marad, akkor e megállapodásba a kinevezés módját nem kellene belevenni. A kinevezés módja jelentheti azt, hogy megállapodnak a b) pontban, egy költségvetési támogatás összegével, az a) pontban pedig arról, hogy a két félnek, a kormány képviselőjének és az önkormányzatnak egyetértési joga van, szebben fogalmazok. Tehát ez minden további nélkül e törvény alapján lehetővé válik, amíg eddig a vezető kinevezése egyértelműen a fenntartó feladata volt.

Tehát úgy fogalmazok, hogy ez a törvényjavaslat magában foglalja annak lehetőségét, hogy a kormány egyetértési joggal bírjon adott színházak vezetőjének kinevezése tekintetében. Zárójelben jegyzem meg, egy egyetértési jog elérése érdekében nyilván megvannak bizonyos eszközei, pont adott esetben a költségvetési juttatáshoz kötve. Ez az én politikai véleményem, és úgy érzem, hogy nem zárható ki ez a menetrend, holott direkt módon a törvény nem tartalmazza az egyetértési jogot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dr. Bajkai Istvánt illeti a szó.

DR. BAJKAI ISTVÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nem szerettem volna ismét visszatérni, de mégiscsak a jogászai pontosság azt igényli. Az elnök úr által már egyébként idézett 16. §-ban, és annak is a (7)-(8) bekezdésében az a kifejezés szerepel, hogy „megállapodás”. Amennyiben finanszírozásról van szó, nem tudom, hogy ha arról folytatnánk társadalmi vitát vagy vitát a bizottságban, hogy egy forrás biztosításáról kell kötni megállapodást vagy nem kell megállapodást kötni, szerintem megállapodást kell kötni, mert ennek ez a jogi formája, ez a kerete. Tehát ha valaki úgy szeretne forráshoz jutni, hogy egyébként erről nem köt megállapodást, akkor annak a szakmai érveit is, mondjuk, illene hozzátenni, hogy nincsen megállapodáskötési kötelezettség, és nincsen az államnak olyan felelőssége, nincsen olyan szerepe, hogy az általa biztosított forrásnak mi lesz a sorsa.

Nem kizárólag a kulturális ágazatnak a sajátossága, ha végignézzük a különböző források rendelkezésre bocsátását, hogy az állam ne gondolkodna vagy ne kellene felelősen gondolkodnia arról, hogy az általa biztosított forrásnak mi a felhasználási módja. A balliberális ellenzéknek gyakori vesszőparipája - kezdhethetnénk a közbeszerzésektől sok másig -, hogy hogyan ellenőrzi az állam az állami források felhasználási módját, milyen szigorúan, milyen rendszerben és milyen következtetéssel. *(Közbeszólás a Jobbik képviselői felől.)* Nem tudom, mit mondott, mert közben beszélek, sajnos nem hallom, de ha szót kér, szívesen meghallgatom.

Tehát itt is erről van szó. Tehát ha az állam valamilyen forrást biztosít, akkor azt gondolom, tőle mint jó gazdától elvárható, hogy a forrásokról akárcsak a jó gazda gondosságával el tudjon számolni, és el tudja mondani azt, hogy a források felhasználása milyen módon történik. Erről szól. Maga a megállapodás léte pedig, még

egyszer mondom, ugye, polgári jogi értelemben is két szerződő félen múló akarat. Tehát mind a két szerződő félen múlik, hogy mi lesz a megállapodás tartalma. Szerződéses szabadság van, s ebben a vonatkozásban a felek akarata korlátozás nélkül érvényesül. Ebben a körben, már elnök úr elmondta, nem szeretném ismételni, de önök változatlanul ahhoz ragaszkodnak, ami nincs a törvény szövegében, a vezető kinevezéséhez kapcsolódó vétójog vagy beleszólási jog, illet nem tartalmaz ez a javaslat, tehát szerintem kár lenne ebben a vonatkozásban további vitát folytatni. Az pedig, hogy megállapodásra szükség van, mint ahogy egyébként a gazdaság más ágazataiban is, szerintem nem lehet kérdéses.

Megjegyzem, hogy ennek a javaslatnak az is tartalma, hogy mi az önkormányzati és az állami támogatás összege, aránya. Ennek is van jelentősége, hogy egy önkormányzat által létrehozott kulturális intézményhez elégséges-e a saját rész vagy elégséges-e az állami rész, milyen arányt képeznek ezek, és ezeknek a további kiegészítésére van lehetőség vagy lezárt a szerződés szerint. Hosszas előadásokat lehetne arról tartani, hogy ilyen megállapodásnak milyen lényeges kellékei vannak a működés biztonsága érdekében, de éppen ezt szolgálja a megállapodás előírása és a polgári jog szabályai szerinti diszpozitivitás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Szilágyi György következik.

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Persze, lehet arról vitatkozni, hogy van-e ebben vétójog vagy nincs ebben vétójog. Csak tudják, ha megint az életszerű helyzetet nézzük, akkor adott egy színház, ez a színház szeretne működni, szeretne kultúrát szolgáltatni, kultúrát adni az embereknek, de kevés a pénze. Majd az államhoz fordul, és akkor az állam ad pénzt esetleg bizonyos feltételekkel, és ide van írva, hogy meghatározza, ideértve a vezetői kinevezés módját is. Csak tudják, ez nem csak a vezetői kinevezésről szól, mert ha a vezetői kinevezés módját is meghatározza, meghatározza, hogy ki legyen a vezető, akkor onnantól kezdve már azt is meghatározhatja, hogy egyáltalán kik játszhatnak ebben a színházban, milyen politikai megfontolások alapján kell döntenie ennek a vezetőnek bizonyos darabok kiválasztásánál, és még sorolhatnánk egész végig.

Tudják, volt ebben az országban annak idején kultúrharc is, voltak osztályidegenek, nevezzük, mondjuk, NER-idegeneknek őket mostanában. Én az első 24 évemet a Kádár-korszakban éltem le, és volt két nagyon jellegzetes, azt is mondhatnám, ikonikus film, mind a kettőt Bacsó Péter rendezte, az egyik A tanú volt, a másik pedig a Te rongyos élet. Érdekes egyébként, hogy mind a két filmben epizódként a narancs előjön, mind A tanúban, mind a Te rongyos életben, mind a két filmnél a narancs megjelenik. Akkor én fiatalon a Kádár-rendszerben annak örültem - bár jókat nevettem a filmen egyébként -, és azon szörnyülködtem, hogy phú, de jó, hogy nem a Rákosi-rendszerben élem az életemet. Aztán soha nem gondoltam volna, hogy az úgynevezett rendszerváltás után elkezdünk közelíteni a Rákosi-rendszerhez, és ugyanúgy kultúrharcról fogunk beszélni, és majd a színházakat fogjuk itt megpróbálni a kormány igája alá vonni, vagy megpróbálják önök.

És ha említettem ezt a két narancsos dolgot, akkor engedjék meg, hogy ha már kultúráról beszélünk, idézzek Bacsó Pétertől! Az egyiknél, ugye, emlékeznek, a Te rongyos életben, ami szintén arról szólt, hogy egy színész, aki egyébként tehetséges is, és még alkalmaznák is, vajon alkalmazható-e bizonyos színházakban, mert nem, mert az ottani, éppen kinevezett vezetők, akik természetesen nem vétójoggal kerültek oda, csak a pártnak hozzá kellett járulni ahhoz, hogy ők legyenek az éppen adott színházigazgatók, nem merték alkalmazni, mert osztályidegen volt, nemesi férje volt, aki miatt nem volt megbízható, ott sem volt vétójog természetesen, csak hát éppen

meghatározták, hogy kivel lehet és kivel nem. És nem tudom, mennyire tudják, de ott a tanító őrizget egy összeaszott narancsot folyamatosan, az neki egy nagy érték. Ez Bacsó Péter saját személyes életéből merített epizód egyébként, hiszen fiatalon egy filmnek, amit Keleti Márton rendezett, a forgatókönyvét ő írta, és meghívták őt egy vetítésre. Így írja le Bacsó: meghívtak egy titokzatos vetítésre, bőrkabátos alakok között ott ült Rákosi, Révai és Farkas Mihály. Egyszer csak behoztak egy minden képzelet felülmúló gyümölcskosarat, amelyet életemben nem láttam, roskadásig meg volt rakva hatalmas szemű szőlővel, narancssal, banánnal. Reszketve ültem, amikor egyszer csak Rákosi odaszólt: Bacsó elvtárs, vegyen egy narancsot, fogyasszon! Reszkettem, de vettem egy narancsot, és zsebre vágtam. És odaadta az akkori szerelmének, aki szintén nem ette meg, hanem megőrizte ezt az egészet.

És ha már mindig arról beszélünk, hogy ki melyik oldalhoz tartozik, ahogy ezt alelnök úr elég sokszor fölemlégeti, akkor - és ezzel be is fejezem, hogy ne raboljam az idejüket - A tanúból is idéznék egy rövid epizódot: „Mi ez? - Narancs. - Narancs? - Az új magyar narancs. Kicsit sárgább, kicsit savanyúbb, de a miénk.” De az nem narancs volt, hanem citrom. Körülbelül ugyanígy vagyunk mi is a Fidesszel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen az érdekesítő ismertetést. Megállapítható, hogy képviselőtársunk a törvényjavaslat szövegében kevésbé, ám a filmművészet történeti vonatkozásaiban nagyon is elmélyedt. Azt mondta: mert kevés a pénze, a színház a kormányhoz fordul. Tévedni tetszik. A színház nem fordul a kormányhoz. Ez a törvényjavaslat arról szól, idézem a 16. § (1) bekezdését, úgy kezdődik: A színházak működtetéséért a fenntartó felelős.

(2) bekezdés: Az állam által fenntartott színházak működtetéséhez szükséges forrásokat a központi költségvetés biztosítja.

(3) bekezdés: Az önkormányzati fenntartású színház működtetéséhez szükséges forrásokat az önkormányzat a saját költségvetéséből biztosítja. - Eddig világos, ugye?

(4) bekezdés: Ha az önkormányzat az önkormányzati fenntartású színház részére a működéséhez szükséges forrásokat teljeskörűen nem biztosítja, az önkormányzat - nem a színház, képviselő úr, az önkormányzat - a kormányhoz közös működtetésre vonatkozó kérelmet terjeszthet elő, és a többi.

Ön felidézte itt (*Szilágyi György közbeszól.*) - majd szót fogok adni - az '50-es éveket, és azt a víziót, azt a rémképet vetítette elénk, hogy a darabválasztás, meg hogy kik játszhatnak az egyes darabokban, kerül majd a kormány részéről meghatározásra. Ha el tetszik olvasni ugyanennek a paragrafusnak a (7) bekezdését, az szó szerint így szól: „A színház közös működtetésére irányuló megállapodásnak garantálnia kell a közös működtetésben működő színház művészeti szabadságát.”

Tisztelt Képviselőtársam! Tehát garantálnia kell. Nem szabadon választott. Muszáj garantálnia azt, hogy semmilyen állami szerv sem a darabválasztásba, sem az egyes színészek szereposztásába nem szólhat bele. Ezt szükségesnek tartottam elmondani, mert vizionálhatunk és merenghetünk sok mindenről, de ez egy bizottsági ülés, ahol egy konkrét beterjesztett törvényjavaslathoz kell hozzászólni, és azért az a minimum, hogy ragaszkodjunk a beterjesztett törvényjavaslathoz. Olyanokat ne állítsunk, ami abban nem szerepel, sőt aminek pontosan az ellenkezője van benne. Köszönöm szépen. (*Jelzésre:*) Dr. Kerényi Jánost illeti a szó.

DR. KERÉNYI JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Szilágyi képviselő úr, úgy gondolom, mivel ma vagyok 74 éves (*Taps.*), ennél fogva egy kicsit több időt töltöttem a kommunizmusban, mint ön, és úgy gondolom, hogy ez a törvényjavaslat nem ismétli a kommunizmusban eltöltött időszakot.

Balczó képviselő úrnak pedig azt szeretném mondani, hogy a világ változik. Tehát a kormány most látta ennek az idejét, hogy benyújtsa ezt a törvényjavaslatot. Emlékszem egy olyan sportrendezvényre 5 évvel ezelőtről, egy társasági tenisztornára, ahol a képviselő úr egy csapatban lett volna egy DK-s teniszezővel meg egy MSZP-s teniszezővel. És úgy megsértődött a képviselő úr, hogy otthagyta a tenispályát. Otthagyta a tenispályát. Időközben tehát változik a világ. Ma egy platformra kerültek gyakorlatilag az MSZP-vel és a DK-val. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm. Burány Sándor képviselő urat illeti a szó.

BURÁNY SÁNDOR (Párbeszéd): Köszönöm a szót. Néhány rövid észrevételem lenne a bizottsági ülésen. Az első, hogy elnök úr olyan szépen keresztelte át a de facto vétójogot együttműködési kényszerré, hogy bennem felmerült, hogy tulajdonképpen az elmúlt hetekben a közvéleményt borzoló zaklatási ügyek nem is zaklatásnak minősíthetők, hanem tulajdonképpen együttműködési kényszernek; ha már ennyit nyelvészkedünk a bizottsági ülésen, akkor ennyit hadd engedjek meg magamnak én is. De mindnyájan tudjuk, hogy ha az államnak, a kormánynak egyetértési joga van, akkor mire képes ez a kormány. Gyakorlatilag tényleges vétójogot jelenthet, amennyiben a kormány valamivel nem ért egyet vagy nem akar egyetérteni.

A másik észrevételem a taotámogatással kapcsolatos. Néhány napja hoztam szóba az Országgyűlésben, hogy mekkora hiba volt megszüntetni a kulturális taotámogatást. Ezt tettem egy olyan törvényjavaslat vitájában, amely a sport területén szélesítette volna ki, illetve szélesítette ki a taolehetőségeket. És akkor elmondtam, ellentétben a mai napirend előtti hozzászólások egyikére adott államtitkári válasszal, ami lefestette, hogy tulajdonképpen itt a kulturális élet működik, lám, lám, a taotámogatást ki lehetett váltani mással is, hogy ez olyan világhírű együttesek esetében sem állja meg a helyét, mint a Budapesti Fesztiválzenekar, amely most kénytelen lemondani több fellépését. Hiszen az a támogatás, amely a tao helyébe lépett, és a kormány azt ígérte, hogy tulajdonképpen helyettesíteni fogja teljeskörűen az elmaradt bevételeket, megfeleződött, a felére csökkent.

Akkor is kifogásoltam azt a gyakorlatot, és most, a bizottsági ülésen is kifogásolom azt a gyakorlatot, hogy ha önöknek valami kedves, legyen az sport, legyen az Fidesz-közeli oligarchákhoz került kastélyok, műemlékek felújítása, akkor azonnal készek akár egy-két nap leforgása alatt is megváltoztatni a törvényeket és a taolehetőségeket bővíteni. Amikor korábban ott volt a lehetőség, hogy a kulturális taót megőrizzék, akkor pedig egy tollvonással megszüntették azt.

Ahelyett, hogy ebben a törvényjavaslatban műemlékek felújítására irányítanak ezt a bevételi lehetőséget, legalább azt próbálták volna meg elérni - ha már színházakról beszélünk -, hogy a kulturális tao intézményét állítsák vissza, hiszen ez egy jól működő rendszer volt, egy bevételi forrás kulturális intézményeknek, színházaknak, zenekaroknak.

A harmadik rövid észrevételem - nem akarom megismételni Arató Gergely képviselőtársam részletes hozzászólását -, hogy mi magunk is úgy ítéljük meg, hogy ez a törvényjavaslat visszavonandó. Tekintettel arra, hogy nem mi vagyunk az előterjesztők és a visszavonásról nem tudunk rendelkezni, a módosító indítványunk azt célozza, hogy lényegében ez a törvényjavaslat legyen okafogyott.

Ami miatt a napirendi pont megtárgyalását támogattam az elején a szavazatommal, az azért volt, hogy ezt a módosító indítványt önök tudják támogatni. Úgyhogy remélem, támogatni fogják. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt képviselőtársam, semmit sem kereszteltem át semminek sem. A törvény struktúrája világos: az állam fenntartja és finanszírozza az állami intézményeket, az önkormányzat meg fenntartja és finanszírozza az önkormányzati intézményeket. Amennyiben a feleknek közös működtetésre van kölcsönösen szándéka és akarata, és ebben meg tudnak állapodni, úgy mód van arra, hogy önkormányzati fenntartású intézmény a kormánnyal közös működtetésbe kerül, és ez esetben meg kell állapodni a közös működtetés és működés részletes szabályairól. Hol lát ön itt egyetértési jogot, tisztelt képviselő úr? Tehát ne tessék olyat a számba adni, amit nem mondtam, és főleg ne olyat, ami nincs a törvényjavaslatban sem. Dr. Szakács Lászlót illeti a szó.

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Én is még ennél maradnék. Egyébként önkormányzati feladatokat lát el az önkormányzat, illetve állami feladatokat is, és ezekben az esetekben állami finanszírozás is jár, és ezeket az állami feladatokat önkormányzati intézményekben is elláthatja az önkormányzat. Erre pontosan úgy, ahogyan Bajkai képviselőtársam mondja, nem megállapodásokat kötnek, teljesen másról van szó. Itt arról van szó, hogy feladatellátási szerződést kötnek, meg akkreditáció van, akkreditálják az intézményt, annak a vezetőjét, a munkatársait is akkreditálják, és ez alapján megkötetik egy feladatellátási szerződés, amihez jár majd az állami hozzájárulás, amennyiben állami feladatot látnak el. Természetesen ezt önök, amennyire tudták, egy kicsit még összekutyulták, mert van, hogy az intézmény az önkormányzatnál maradt, de az állam a fenntartója, és még számtalanféle módon. De ez nem annyira egyszerű, mint ahogyan ön mondja, hiszen ha egy önkormányzat állami feladatot lát el és megfelel az akkreditációs követelményeknek, valamint a feladatellátási szerződés is megszületik, akkor az állam nem tagadhatja meg attól az önkormányzattól, hogy azt a feladatot a saját lakosainak bármilyen szinten biztosítsa. Ebben a megállapodásban eggyel több - eggyel több - feltételt támasztanak önök, azt, hogy majd közösen ki fogják választani a működés feltételeit, na meg persze a vezetőt. Ez ennyivel több. És ha nem megfelelő és nem igazából lojális a vezető, akkor, gondolom én, feladatellátási megállapodás majd nem fog létrejönni.

En ezért maradnék ennél a verziónál, hogy valójában ez tényleg azért kell önöknek, hogy meg tudják mondani, ki a megfelelő vezető, mert különben majd nem jön létre a megfelelő állami finanszírozás. De a korábbi kérdéseimre is várnám a választ. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Csak a pontosság kedvéért: az önkormányzati színház fenntartása, működtetése nem az államtól átvállalt feladat, ezért az ön által felhozott jogi analógia nem állja meg a helyét, feladatellátási szerződés kérdése fel sem merülhet. Köszönöm szépen. Bangóné Borbély Ildikó következik.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Hende képviselő urat, elnök urat és Bajkai képviselő urat hallgatva akár el is hihetnénk, hogy ez a módosítás jobbító szándékkal kerül a parlament elé kivételes eljárásrendben, de azért láttuk az elmúlt kilenc évet, hogy sajnos ez nem így történik.

Egyetlenegy dolgot szeretnék önöknek javasolni, különösen Hende elnök úrnak, Bajkai képviselő úrnak és államtitkár úrnak - államtitkár urat amúgy nagyra tartom -: 6 órától van egy tüntetés, ahol a szakma jeles képviselői ott lesznek, jöjjenek ki a tüntetésre, hallgassák meg a szakma képviselőit, ne minket! Legyen bátorságuk odajönni és szembenézni ezekkel az emberekkel. Szerintem ők istenigazából el fogják

tudni mondani, hogy mi is a baj ezzel a törvénymódosítással, ha már nekünk nem hisznek. Várjuk önöket a tüntetésen. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Itt istenigazából önöknek kell tudni elmondani, hogy mi a baj ezzel a törvényjavaslattal.

Nyitrai Zsoltot a továbbiakban dr. Fazekas Sándor képviselőtársunk helyettesíti a mai ülésen.

Mátrai Márta háznagy asszonyt illeti a szó.

MÁTRAI MÁRTA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Nem kívántam hozzászólni, a jogi érvek elhangzottak Bajkai úr és elnök úr részéről, tehát azokat nem szeretném megismételni. Azonban azért kértem most szót, megvárva Bangóné Borbély Ildikó képviselőtársam hozzászólását, ugyanis ő mindig az igazság bajnokaként szokott megszólalni, és bízom abban, hogy mellette levő képviselőtársának, Burány képviselő úrnak az elszólását ki fogja javítani. Annál is inkább, mert amikor a családokban, illetőleg a hölgyek ellen elkövetett erőszakról szó volt, felállt és nagyon sok helyen megszólalt, közterületen, parlamentben, bárhol, médiában, mindenhol hallottuk a hangját. Most azonban Burány képviselő úr tett egy olyan egyenlőségjelet, miszerint a zaklatás nem más, mint egy együttműködési kényszer. Ha képviselőtársam ezt komolyan gondolta és ezt ki merete jelenteni a jelen törvény tárgyalása kapcsán, akkor azt kell mondanom, hogy ez a bélyeg rásült önökre és ez szégyenteljes, ezt mi hölgyek és nők visszautasítjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szilágyi György képviselő urat illeti a szó.

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Elnök úr mondta az előbb, hogy ragaszkodjunk a törvényjavaslathoz, majd kérném az elnök úr segítségét, mert kerestem Kerényi János felszólalásánál, hogy a szenátorok tenisztorna melyik szakaszban szerepel, de nem találtam.

De akkor ragaszkodjunk a törvényjavaslathoz, hiszen elnök úr felolvasta pontról pontra a saját mondandójához kapcsolt pontokat, csak pont ott hagyta abba, ami a lényeg. Ugye, elnök úr, azt már nem olvasta fel, hogy utána az következik, hogy a kérelmet a kormány megvizsgálja és határozatban dönt a közös működtetésről. Ha a kormány a kérelemben foglaltak teljesítéséről határoz, a közös működtetésről a kormány határozatának megfelelően megköthetik a megállapodást. Azt mondja elnök úr, hogy hol láttunk mi vétójogot. „Ha” - abban van a vétójog, elnök úr. „Ha”! Mert ha úgy döntenek önök, hogy nem támogatják ezt az egészet, nem kívánnak pénzt adni, akkor onnantól kezdve megszűnhet a színház és nem működhet. A „ha” szóban van. Majd önök ehhez a „ha” szócskához el fogják mondani, hogy milyen feltételeik vannak, el fogják mondani azt ehhez a „ha” szócskához - az a vétójog -, hogy majd a vezetőnek mit kell teljesíteni, és milyen vezetőt szeretnének látni ennek a színháznak az élén.

De, elnök úr, én hiszek önnek, mert ha azt mondja, hogy itt semmi probléma nincs, akkor úgy néz ki, hogy ez csak az ellenzék akadékoskodása, mert mi ilyen buták vagyunk, hogy nem tudjuk megérteni ezeket a nagyon-nagyon jó és frappáns törvényjavaslatokat, amelyeket ide behoznak. Na, akkor tényleg - 18 órakor - ezek szerint ezek a művészek, színészek sem értik meg? Ők is buták? Mindenki buta ebben az országban a Fideszen kívül? De ha nincs semmi probléma, elnök úr, ne azt mondja, hogy az ellenzék menjen ki és nyugtassa meg őket. Hát, önök vannak kormányon. Menjenek ki önök 18 órakor, ha ebben nincs semmi probléma, és magyarázzák meg az itt lévő művészeknek, biztos meg fogják érteni, hogy itt nincs vétójog, itt nincs semmi, ez teljesen rendben van. Miért nem mennek ki? Ha nincs semmi takargatnivalójuk, és

önök úgy gondolják, hogy ez egy teljesen jó törvényjavaslat és mindenki buta önökön kívül, az ellenzéktől kezdve a művészekig, a színészekig, a rendezőig mindenki, akkor menjenek ki és mondják meg nekik! Hát, akkor nincs félnivalójuk! Biztos meg fogják érteni, észérvek alapján önök el tudják mondani, fel tudják olvasni ezeket a pontokat és meg tudják nekik magyarázni, hogy nem kell félnetek, nem lesz itt semmiféle vétőjog, az a „ha” szócska meg ne érdekeljen benneteket, minden ugyanúgy fog működni, mint ahogy eddig működött, és nyugodtan, normálisan és függetlenül dönthettek minden kérdésben. Ki kell menni az emberek elé, ki kell menni azok elé, akiket ez érint és meg kell nekik tudni magyarázni, ehhez is venni kell a bátorságot, nemcsak ahhoz, hogy ilyen törvényjavaslatokat nyújtsanak be a parlament elé. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük a programjavaslatot. Dr. Bajkai István alelnök úré a szó.

DR. BAJKAI ISTVÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Mátrai Márta képviselőtársunk tulajdonképpen elmondta, és meg is előzött azzal, hogy amikor képviselőtársunk, Bangóné Borbély Ildikó hozzászólt a napirendi ponthoz, akkor tulajdonképpen elsőnek nem a szavát emelte fel, hogy Burány képviselőtársa tulajdonképpen az egyik legsúlyosabb emberi jogokat is érintő bűncselekménytípust relativizálta. Azt gondoltam, első helyen ezért fog felszólalni, de Mátrai Márta képviselőtársunk, úgy gondolom, hogy helyettem is elmondta, hogy ilyen nem szabad tenni, és tulajdonképpen szégyellniük kellene magukat ezért.

Másodsorban, ami a bizottsági ülésnek valóban a napirendje - itt ismét kételyeket fogalmazott meg Szilágyi képviselőtársunk, természetesen egy előre beharangozott, és tulajdonképpen a mostani törvénnyel semmilyen módon össze nem függő kérdéskörben, már abban az értelemben, hogy a tartalmát még nem ismerhette meg, most ismerjük meg a tartalmát, és most vitatjuk meg ennek a részletes szabályait, hogy ebben a körben kerül sor a tüntetésre vagy sem, de azt gondolom, hogy nekünk tiszteletben kéne tartani a véleményszabadság alapján azt, hogy ki mit szeretne elmondani egy tüntetésen. Mi ezt maximálisan tiszteletben tartjuk. Szerintük, most amiről mi itt vitatkozunk, az a megállapodásnak a léte vagy nem léte. Én erre szűkítettem le ennek a mai vitának a jelentőségét.

Azt meg elnök úr helyretette, hogy itt nem államtól átvett feladatról van szó, tehát feladatellátási szerződés fogalmilag kizárt, és amikor a kormány dönt, hogy egy beérkezett kérelem ügyében szeretne-e hozzájárulni és a közös működtetésben részt venni vagy sem, nem szeretnék extrém példákat mondani, de ha arról kell dönteni egy kormánynak, hogy egy kétezer fős falu szeretne egy színházat létesíteni, akkor neki dönteni kell arról, hogy ott valóban szeretne vagy nem szeretne. Tehát az, hogy a forrásokat, az állam rendelkezésére álló forrásokat egy szabályozott, felelősségteljes rendben biztosítja azok számára, akikkel közös működtetésben egy színházat szeretne működtetni, azt gondolom, az egy kormányzati felelősség is, amennyiben a kormányzathoz fordulnak ilyen kérelemmel.

De még egyszer mondom: a közös működtetés feltételeiben meg kell állapodni, a megállapodás feltételei mind a két félén múlnak, az egyik fél az önkormányzat, a másik fél a magyar állam, annak képviseletében a magyar kormányzat. Egyetlenegy olyan statikus eleme van, meg nem kerülhető eleme van - ezt is elmondta elnök úr -, nevezetesen az, hogy a művészeti szabadság kérdésében - az egy kötelező elem - garanciákat kell tartalmaznia ennek a megállapodásnak. Egyéb feltételekben pedig a szerződő feleken múlik ennek a szerződésnek a tartalma.

Úgyhogy azt szeretném, ha ebben a keretben vitatkoznánk tovább, amennyiben még nyitott kérdés lenne, bár én úgy érzem, hogy a nyitott kérdéseket, tulajdonképpen annak valamennyi elemét már részben megválasztuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Arató Gergely következik.

ARATÓ GERGELY (DK): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Természetesen nagyra tartom, hogy Bajkai képviselő úr azok között a keretek között szeretne vitatkozni, amiket felrajzolt, csak hát nem ezek a törvényjavaslat valódi összefüggései. Egy olyan helyzetben kénytelen a bizottság kitekinteni a törvénytövegből és a valóságot is figyelembe venni, mint a mostani kivételes eljárás, amikor a szakbizottságnak nem volt módja arra, hogy erről tárgyaljon, hiszen olyan eljárásban nyújtották be, ahol a Kulturális bizottság nem tárgyalhatta meg ezt a javaslatot, nemhogy a szakmával, de még a parlament szakértő képviselőivel sem kívántak ebben az ügyben egyeztetni, és nem kívántak számukra vitalehetőséget biztosítani. S ebben a helyzetben kénytelen vagyok elmondani azt, hogy egyrészt az egy érdekes elméleti és államszervezési probléma, hogy helyes-e az a modellje a kultúra, ezen belül a színházi finanszírozásnak, ahogy önkormányzati fenntartásban működnek a színházak, és ugyanakkor állami támogatás biztosítja a működésük jelentős részét, közvetlen állami támogatás. Ez egy nagyon izgalmas probléma, remekül el lehetne rajta vitatkozni egy nagy törvénymódosítás kapcsán, hatástanulmányokkal, szakmai vélemények megismerése után, de egyébként ez a helyzet önöket nem zavarta. Önöket ez a helyzet nem zavarta, amíg önök voltak a fővárosban is kormányon, önöket ez a helyzet nem zavarta, amíg önök voltak a megyei jogú városokban is polgármesteri és többségi pozíciókban. Hogy, hogy nem, ez a helyzet akkor vált tisztázatlanná, akkor vált szükségessé törvénymódosítás, mikor elvesztették a többséget.

És bocsánatot kérek, képviselő úr, számomra az nem tűnik teljesen hitelesnek, hogy a kormány egyébként három héttel ezelőtt, amikor normális menetben be lehetett volna nyújtani ezt a törvényjavaslatot, akkor még nem tudta, hogy probléma van, ámde most így; még pénteken sem tudta, hogy legalább hétvégén el lehessen olvasni, éppen hétfőn fél 8-kor összeült a kormány, és felismerték, hogy ez nem jó így, sürgősen rendezni kell, de most íziben, mert ha ez szerdáig nincs megoldva, hanem csak majd két hónap múlva, akkor micsoda borzasztó dolgok fognak történni. Ezt nagyon nehezen hiszem el.

Ami a konkrét törvénytöveget és ennek a valós környezetét illeti: nagyon szép az a paragrafus, amelyik azt mondja, hogy a művészeti autonómiát garantálni kell, a művészeti szabadságot, csak hát éppen ennek a művészeti szabadságnak a határait meg fogja szabni a (8) bekezdésben szereplő megállapodás a működés feltételeiről. És tudják, ez úgy van, ha már színház, mint az a bizonyos falon szereplő puska, aminek el kell sülnie az ötödik felvonás végéig, hogy nem szerepelne az a törvényjavaslatban, hogy „ideértve a vezetői kinevezés módját is”, ha önök nem kívánnák megváltoztatni a vezetői kinevezés módját. És ugye, tisztelt képviselőtársaim, azt lehet, szabad szerződésnek tekinteni, mint ezt Bajkai képviselő úr teszi, hogy egyébként nem adok pénzt, és éhen halsz, vagy megkötöd azt a szerződést, amit én diktálok neked, de az én megítélésem szerint ez a fajta szerződéskötési gyakorlat nem a polgári jog, hanem inkább a büntetőjog kategóriájába illeszkedik, és leginkább zsarolásnak hívják.

Innen kezdve meg azt tudom mondani, tisztelt képviselőtársaim, hogy azt meg, hogy mi a politikai szándék, ezt tudjuk, mert az önök frakcióvezetője, Kocsis Máté már megrendelte egy budapesti színház vezetőjének leváltását, és megrendelte nem e szerint a törvény szerint, hanem egy másik, korábban módosított törvény szerint a Színművészeti Egyetem rektorának leváltását. Nincs kétségem, hogy államtitkár úr és

a minisztérium boldogan fog sietni, hogy teljesítse ez alapján a törvény alapján ezt a politikai megbízást.

ELNÖK: Balla György következik.

BALLA GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Lenne megjegyzésem Arató képviselő úr hozzászólásához is, de azt inkább hagyom, mert azt ismerjük, régóta ugyanaz, semmi gond nincs vele. Pontosabban van, teljesen más, mint a mienk, de legalább következetes. '89 óta vagyok a politikában, azt gondolom, már nagyon nem lehet meglepni, de most kaptunk a következő stílusban meghívást egy mai 6 órás rendezvényre: ott lesznek a művészek, akik tudják, és azoknak mondjuk el. Magyarul, akik nem lesznek ott, és egyébként a színház világában dolgoznak, azok nem művészek, azoknak a véleménye nem számít; azoknak a véleménye nem számít se Bangóné Borbély Ildikónak - az rendben van, őt is ismerjük régóta, legalább 2005. december 4-e óta -, de hogy a teljes Jobbik-frakció, egy Balczó Zoltán kapcsán ezt meg kelljen érjem, azt tényleg nem gondoltam volna. Nem érti képviselő úr, elmagyarázom. A mai reggel, ha valaki nézte, mondjuk, a televíziót, akkor Vidnyánszky Attila, a magyar Nemzeti Színház igazgatója, a Teátrumi Társaság egyik vezetője hosszasan, világosan érvelt a törvényjavaslat mellett. Elmondta, hogy miért jó, milyen hiátusokat pótol, mik egyébként a feltételei, amik benne vannak a törvényjavaslatban és garantáltak. De Szilágyi György szerint - ő, Vidnyánszky Attila valószínűleg nem lesz itt a tüntetésen - Vidnyánszky Attila nem művész, mert a művészek itt lesznek; ez hangzott el. Szóval, hogy azt meg kelljen érjem, hogy Balczó Zoltán, a korábbi MIÉP-es, az általam egyébként korábban nagyra becsült Balczó Zoltán, Szilágyi György, akiknek a frakciója, a Jobbik-frakció Alföldi Róbert azonnali menesztését követelte 2010-től kezdve folyamatosan a parlamentben, folyamatosan azt kaptuk, hogy miért nem azonnal rúgjuk ki, miért hagyjuk, hogy kitöltse a mandátumot, és egyébként, hogy azt megéljük, hogy most Vidnyánszky Attilával szemben, a Nemzeti Színház igazgatójával szemben Alföldi Róbert álláspontjára helyezkednek, ezt tényleg soha nem gondoltam volna. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Az általam változatlanul nagyra becsült Balczó Zoltáné a szó.

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Hadd bocsássam előre, hogy azt hiszem, amikor hozzászóltam, én tárgyszerűen szóltam hozzá. Most nyilvánvalóan ezt sajnos személyes politikai megtámadtatásnak kell felfognom, és hadd válaszoljak röviden.

Balla Györgynek csak annyit, hogy én itt nem beszéltem külön arról, hogy ki a művész, ki nem, ki lesz ott, ki nem lesz. Ön azt mondja, hogy ha hallottam volna Vidnyánszky Attilát, akkor a továbbiakban nekem teljesen jogtalan bármilyen kritikám ezzel a törvénnyel szemben. Én megértem, hogy Balla György olyan orákulumnak tekinti a nagy tudású Vidnyánszky Attilát - elismerem -, hogy az övéen kívül más vélemény erről a törvényről nem létezhet, akár az enyém bizonyos kérdésekben nem lehet kritikus. Tehát én nem hiszem, hogy ezzel valami hihetetlen módon tagadtam meg eddigi politikai múltamat.

Kerényi Jánossal kapcsolatban pedig azt mondom, hogy még a születésnapján is cáfolnom kell, és nagyon rövid próbálok lenni, de kinyitották ezt a politikai szélesebb vitát, remélem, nem kell soká folytatni. A Jobbik nincs egy frakcióban a DK-val és az MSZP-vel, ehhez elég megnézni a parlament honlapját. Ha ön tágabb értelemben vette ezt, hogy a pártszövetségünk: a Jobbiknak nincsen pártszövetségese, és ez kölcsönös, az említett pártok sem fogadják el a Jobbikot pártszövetségeseznek. Az, hogy önök úgy

változtattak meg bizonyos törvényeket, hogy például az Alkotmánybírósághoz forduláshoz 50 képviselő aláírása szükséges, ilyen téren van együttműködés? Van, mert olyan javaslatot, amit helyesnek tartunk, kölcsönösen támogatjuk, hogy az Alkotmánybíróság dönthessen ebben. Az, hogy Ózdon például a jobbikos polgármester és a Jobbik olyan széles körű együttműködést hozott létre helyi ügyekben, helyi képviselőkkel, amely révén odacsatlakozott és képviselő lett a helyi roma önkormányzat vezetője - ezt, gondolom, Farkas Flórián is tudja -, a DK-ból olyan képviselő, akit letiltott Gyurcsány Ferenc, hogy együttműködjön... De a helyi szint egészen más, ott nem arról van szó, hogy mi van a migrációval vagy akarunk-e európai egyesült államokat. Itt, igen, volt együttműködés.

És a teniszről annyit, ha már ez is felmerült: valóban, igen, előfordult, hogy olyan személyekkel kellett volna nekem egy csapatban megjelenni, amit a sportbarátság szintjén sem vállaltam, mert egy választó számára ez nehezen különvehető. És ezek baloldali, MSZP-s, DK-s adott személyek voltak. Kerényi Jánossal akár most is szívesen teniszeznék, mint ahogy 2011-ben az Országgyűlést képviselve Horvátországban. Viszont nagyon szomorú, sok olyan képviselő lett a Fideszben, akivel ma már sajnos olyanná vált a közbeszéd, olyanná vált a viselkedésük, hogy nem vállalnám velük sem ezt a sportbaráti együttlétet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Balla Györgyöt illeti a szó.

BALLA GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm szépen. Én nem akarom a vitát fokozni, csak azért a tényeket rögzítsük. Tehát elhangzott, tisztelt képviselő úr, nem az ön szájából, hanem a frakciótársa szájából, hogy ma hat órakor a művészek lesznek itt. *(Szilágyi György: Így van.)* És én pedig azt állítom, hogy ez azt is jelenti, hogy aki ma hat órakor a színházigazgatók közül, a színészek közül, a rendezők közül, a színházi dolgozók közül nincsen itt, azokat önök nem tartják művészeknek, azoknak a véleménye önöknek nem számít.

És fönntartom, Balczó képviselő úr, soha nem gondoltam volna, hogy egyszer öntől azt hallom - és most közvetve ezt hallottam -, hogy sokkal inkább ad Alföldi Róbert véleményére, mint Vidnyánszky Attiláéra, mert Vidnyánszky Attila egyértelműen támogatja ezt a törvényt, Alföldi Róbert meg nem. Ettől önnek még lehet véleménye, csak nem gondoltam volna, hogy ez bármikor is meg fog egyezni Alföldi Róbertével, szemben Vidnyánszky Attiláéval. Ezek meg tények. *(Balczó Zoltán: Nem folytatom. Önmérsékletet tanúsítok.)*

ELNÖK: Köszönjük az önmérsékletet. Szakács Lászlóé a szó.

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Én is gyors leszek. Először elismétném gyorsan azokat a kérdéseket, amelyekre nem kaptam választ, ha már egyszer arról volt szó úgylát, hogy minden kérdéskört kinyitottunk. Tehát mekkora bevételkieséssel számol a kormány a tao kapcsán? Miért van szükség december 9-én tárgyalni ezt a törvényt? Bízna-e az elszámolás szabályaiban? Bízna-e a Magyar Államkincstárban? Bízna-e a kormányhivatalban?

Bajkai alelnök úrnak mondanám, hogy nagyon távol állnak egymástól az álláspontok, én ezt egy közjogi megállapodásnak gondolom, ami sokkal kisebb szabadságot ad a feleknek, mint általában azok a magánjogi megállapodások, amelyekre alelnök úr utal, ezeknek más feltételrendszere van. Egyébként falvakban általában nem szoktak... Tehát ne rugaszkodjunk el ennyire a valóságtól, nagyon kisarkítottak a példák. A falvakban nincsenek színházak, képviselő úr. A falvakban művelődési házak vannak, kultúrházak vannak, sőt több falu tart fenn egyet közösen,

és a többi. Tehát ne rugaszkodjunk el teljesen a világtól, mert akkor abból ilyen törvényjavaslatok lesznek, mint amilyen ez.

Meg hogy a kormány és az önkormányzatok - kvázi mint magánjogi ügyfelek - meg fognak egymással egyezni. Ne vicceljünk egymással! Közfiranszírozásról van szó, egy normatív finanszírozásról, feladatellátási finanszírozásról, vállalt feladat finanszírozásáról van szó, akkreditációról van szó, az ennek megfelelő eljárásokról van szó, amihez egyébként megvan a komplett magyar intézményrendszer, csak eddig önök nem akartak beleszólni abba, hogy ki nevezi ki az igazgatót, és eddig nem akartak beleszólni abba se, hogy hogyan. És konkrétan arról van szó, mert többféle helyzet állt elő Magyarországon, hogy ha ellenzéki polgármester van, ellenzéki többség, rövid póráz lesz. Ellenzéki többség van, de fideszes polgármester, akkor egy kicsit hosszabb a póráz. És ahol meg önök maradtak hatalmon, ott meg majd azzal, ahogyan tudnak, majd természetesen megegyeznek. Hát legalább akkor egymás között már ne csináljuk ezt, hogy mintha magánjogilag állapodnának meg egymással a felek.

Balla képviselőtársamnak pedig akkor azt mondanám mindenféle felhang nélkül: ma hat órakor kezdődik egy demonstráció, ahol bizony azok lesznek ott, nem csak művészek, akik nem helyeslik ennek a jogszabálynak a létrejöttét. És - egyszer ezt már tettem egyébként egy államtitkárral, ő se jött el - államtitkár urat is, fideszes képviselőtársaimat is én is meginvitálom oda, jöjjenek el, önök tudják a legjobban elmondani akkor, hogy ez miért lesz jó azoknak, akik ott vannak. Biztosan meg tudják őket nyugtatni, ha eljönnek, és akkor minden rendben lesz. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Teszek még egy kísérletet az alkotmányos alaphelyzet ismertetésére. Az önkormányzatoknak az Alaptörvényben biztosított szervezeti alakítási szabadsága van. Tehát autonóm módon dönt arról, hogy alapít vagy fenntart színházat.

A mérleg másik serpenyőjében pedig ott van a kormánynak az az alkotmányos szabadsága, kötelessége és felelőssége, hogy döntsön arról, hogy amennyiben egy önkormányzat kéri, hogy közösen működtethessen a kormánnyal egy általa fenntartott vagy alapított színházat, akkor a kormány dönthesse el, hogy kíván-e ebben a közös működtetésben részt venni. Ha igent mond, utána természetesen a feleknek meg kell állapodni, hogy ki mennyi pénzt ad, milyen lesz a működés módja, hogyan fogják a vezetőt kiválasztani. Ennél egyszerűbb, tisztább, logikusabb rendet és a részt vevő felek alkotmányos autonómiáját jobban tiszteletben tartó rendszert nehéz volna elgondolni. *(Jelzésre:)* Szilágyi Györgyöt illeti a szó.

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Csak egy kiegészítés: amit az előbb mondott, igen, az önkormányzatok eldönthetik, hogy fenntartják-e a színházat, ha marad pénzünk a közösségi közlekedés fenntartása után, mert önök egy másik törvényben elsődleges célként a közösségi közlekedést kell hogy fenntartsák. De ez csak egy megjegyzés volt.

De a jegyzőkönyv számára, Balla képviselő úr, tisztázzuk már, mert úgy látom, szövegértési problémák vannak: ha művészek szerveznek egy tüntetést, és ők tartanak itt kint 18 órakor tüntetést, akkor az nem azt jelenti, mert művészek szervezik, művészek tüntetnek, hogy aki nem tüntet, az nem művész. De itt ezt a tüntetést művészek tartják. Ez, tudja, olyan, hogy egy másik példát mondjak, mert látom, hogy nem érti, a szövegértést, ha én azt mondom, hogy ön országgyűlési képviselőként nem érti a szöveget, az nem azt jelenti, hogy aki érti a szöveget, az nem országgyűlési képviselő.

ELNÖK: Ez jó felvetés. Ez egy nagyon jó felvetés.

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): De ez csak egy megállapítás volt.

És még egy dolog, és ez az utolsó, amit szeretnék itt elmondani, a címkézésekkel kapcsolatosan, mert sokszor jön ez a balliberális meg hasonlók. Én ugyanúgy tudnám azt mondani, hogy szerintem a jelenlegi kormánypart, a Fidesz egy balliberális formáció, és alá is tudom támasztani. Orbán Viktor a Liberális Internacionálé alelnöke volt, tehát liberális, és önök között van a legtöbb kommunista, tehát kommunisták is...

ELNÖK: Képviselő úr...

SZILÁGYI GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen.

ELNÖK: ...rendre utasítom, ez végképp nem tartozik a tárgyhoz! További felszólalási szándékot nem látok, ezért a vitát lezárom. És most kerül sor arra, hogy a Szakács László által többször is megfogalmazott kérdésekre az erre hivatott, az előterjesztő válaszoljon. Megadom a szót államtitkár úrnak, hogy az általa szükségesnek tartott keretben és mértékben válaszoljon a vitában elhangzottakra.

FEKETE PÉTER államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! Önöknek könnyű helyzete van, hiszen egy-egy mondas után van idejük felkészülni egy következőre. Nekem fel kellett írnom az összeset. Igyekszem így sorba menni, és minden kérdésre választ adni.

Arató Gergely képviselő úrnak az első mondata és első gondolata, amit én ide felírtam magamnak, az NKA megszüntetésével kapcsolatos kérdéskör volt, és kérem, hogy itt álljunk is meg egy pillanatra. Rendkívül fontos, és kérem, engedjék meg, hogy a tárcának az ezzel kapcsolatos álláspontját leszögezzem: a Nemzeti Kulturális Alap Magyarország kulturális életének az egyik leghatározottabb, legerősebb sarokköve; Európában egyedülálló forráselosztási szervezet, a legdemokratikusabb forráselosztási szervezet, melynek a fő célja az, hogy elsősorban a független előadó-művészeti szféra, nemcsak az előadó-művészet, hanem a független szféra számára forrást biztosítson. Szeretném kihangsúlyozni, hogy a kulturális kormányzat számára a Nemzeti Kulturális Alap fenntartása, működtetése, hatékony működtetése rendkívül fontos. Soha semmilyen gondolatcsíra sem vonatkozott arra vonatkozóan, hogy az NKA-t be kellene csukni, ezt a forrást a kultúrából ki kellene vonni. Tehát, kérem, engedjék meg, hogy... *(Arató Gergely közbeszólása.)* Kérem, engedjék meg, hogy arra vonatkozóan is tájékoztassam önöket... *(Balla György Arató Gergely felé: Képviselő úr! Moderálja már magát! Ha államtitkár úr beszél, akkor ne kiabáljon már bele! - Zaj és közbeszólások a teremben.)*

ELNÖK: Mindenkit megkérek, hogy már ne kérjen szót, és ennek megfelelően ne is szólaljon fel, mert a vitát lezártuk, és az államtitkári válasz van napirenden. Parancsoljon, államtitkár úr.

FEKETE PÉTER államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): A szakmai egyeztetések során időről időre felmerül, hogy lehet-e hatékonyabban működtetni a Nemzeti Kulturális Alapot; lehet-e ott bármi olyan jogszabály-módosítást, működési módosítást eszközölni, amelyik hatékonyabban tudja ezt tenni.

És kérem, engedjék meg, hogy megosszam önökkel, hogy ezelőtt egy héttel egyeztettem a Magyar Művészeti Akadémia elnökével, aki kifejezetten azt kérte, hogy ha valaha is, valamikor is mozdítunk ezen a rendszeren, akkor a függetlenek felé, a független művészetek felé mozdítsuk el az NKA-t, és az állami, illetve az önkormányzati intézményeknek az NKA-ból való forráskérvényét akadályozzuk meg. Tehát ha

egyáltalán valami felmerült, akkor ebbe az irányba merült föl, hiszen ez a magyar független előadó-művészeti szférának a forrása.

És kérem, értsék meg - a végére fogom hagyni a tüntetés kérdését -, ha felmerül a magyar művészeti életben egy olyan hírhullám, amelyik - igaztalan módon - a kulturális államtitkárságra, az NKA beszántására vonatkozóan hírt tesz, az káros, az nem jó, az nem előreviszi az ügyet.

Kultúrstratégiai intézmények feladatköréről kérdezett Arató Gergely képviselő úr, és amennyiben elnök úr engedélyezi, hogy időben messzebbre nyúljak, én nagyon szívesen tájékoztatom önöket az egész törvény-előkészítési folyamatnak az időbeli háttéréről.

ELNÖK: Természetesen.

FEKETE PÉTER államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Egy évvel ezelőtt elindítottuk a kulturális tao-, társaságiadó-kedvezmény, -adóátengedési rendszer kivezetését, ennek a megreformálását. Ennek a folyamatnak a során szakmai szervezetekkel, előadó-művészeti szervezetekkel, intézményigazgatókkal és művészekkel több tucat alkalommal tárgyaltunk, konferenciákat tartottunk, elemző beszélgetéseket folytattunk. Ennek a folyamatnak a során több alkalommal nagyon mélyen felmerültek azok a kérdések, amely kérdések aztán ebben a törvényben megjelentek, azon kérdések, hogy bizony, szükség van Magyarországon egy olyan csúcshintézménycsapatra, amely a magyarországi hálózati rendszert, a vidéki, az egyes szakágak rendszerét működteti.

És hogyha ránéznek erre a csapatra, erre a rendszerre, a kultúrstratégiai intézmények csoportjára, akkor láthatják, hogy minden szakágazatból a legnagyobb, a legerősebb, az állam által működtetett intézmény kerül kiemelésre. És ennek az előkészítési folyamatnak a során ezeknek az intézményeknek a feladatát megpróbáltuk meghatározni, mi az, amit már most is elvégeznek, mi az, amiben számíthat a kulturális államtitkárság arra, hogy a Szépművészeti Múzeum, az Országos Széchényi Könyvtár vagy a Levéltár a saját hálózatán keresztül ellássa. És ezeket a feladatokat próbáljuk most megerősíteni, ezeket a feladatokat próbáljuk most törvényszerűen erőssé tenni, kiemelni.

Hadd emeljek ki egy példát! Hosszú heteken keresztül elemeztük és tárgyaltuk azt, hogy ezek az intézmények kutatási feladatot végezhetnek-e; nemzetközi kapcsolatrendszerbe bekapcsolódhatnak-e; a Nemzeti Színház elláthatja-e azt a feladatot, hogy a vidéki színházaknak irányt mutat, szakmai iránymutatást végez. Tehát egy nagyon komoly szakmai előkészítés és egy szakmai igény hozta meg azt a végeredményt, hogy ez a nemzeti kultúrstratégiai intézménycsoport ily módon kialakult.

Szintén Arató Gergely képviselő úrnak kérdése volt a tao témakörében. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Arról, hogy az épített örökségünk megőrzése a magyar kultúránk egyik sarkalatos pontja, nekem sokat nem kell beszélnem. Ha az évszázadokkal ezelőtt elkészített épületeink porrá hullanak, ha ezek megsemmisülnek, akkor az örökségünknek, a múltunknak egy részét veszítjük el.

Nekem kulturális államtitkárként alkalmam van részt venni az Európai Unió kulturális minisztériumainak több gyűlésén, ahol elemezzük, hogy melyik ország mit tud tenni annak érdekében, hogy a váraik, a kastélyaik, az épületeik, az épített örökségi részeik megmaradjanak, és nagyon sok ország ezzel küzd, nem tudják megőrizni ezeket az épületeket, az enyészeté válnak. Gyakran úgy építik át őket, hogy nem őrzik az eredeti kulturális értékeket. Én ezért nagyon üdvözlöm, ha Magyarország forrást és

lehetőséget talál arra, hogy a privát szférát bevonja ezeknek az örökségeknek, ezeknek az épületeknek a megmentésébe.

Balczó Zoltán képviselő úr említette a Gothár-ügyhöz való kapcsolódást. Tisztelettel kérem, engedjék meg - tanult kollégáim ebben a pillanatban adták előre a telefont -, hogy bejelentsem önöknek, 16 óra 11 perckor jött ki a hír, hogy a Színművészeti Egyetem azonnali hatállyal elbocsátotta Gothár művész urat, és Upor rektor úr megerősítette a bizottság ez irányú döntését. Tehát ez egy friss hír, egy azonnali hír. Ez a Gothár-ügynek egy következő lépése, amely valószínűleg önökhöz még nem tudott eljutni.

Felelősség, vezetői kinevezések kérdése, vétójog. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Szinte minden képviselő úr érintette ezt a kérdéskört, és én azt vélem ennek a háttérben felfedezni, hogy a múzeumok területén már gyakorlatban lévő, a magyar törvényben, a magyar rendelkezésekben gyakorlatban lévő vétójoggal keverik önök ezt valamilyen módon össze.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A jelenleg is érvényben lévő rendszer szerint Magyarországon egy múzeumigazgató kinevezését a kultúráért felelős miniszternek jóvá kell hagynia. Én két éve vagyok államtitkár. Ez alatt a két év alatt egyszer fordult elő, hogy a miniszter úr valamilyen oknál fogva nem értett ezzel egyet, és nem hagyta jóvá. Tehát ez a fajta vétójog, ami különben része a mi kultúránknak, hiszen a múzeumi területen teljesen természetes módon ott van, még soha senki nem emelte fel a kezét, hogy ez így nem jó, talán erre gondoltak önök, de soha senki nem tételezi azt fel, hogy a fenntartónak alapesetben joga van a saját intézménye vezetőjének a kinevezésére.

De kérem, értsék meg, abban az esetben, ha az állam jelentősen több forrással működteti, valóban ő működteti az adott intézményt, akkor őneki valamilyen módon kontrolljának, beleszólásának, felelősségének kell lenni, osztott felelősségének kell lenni az adott intézmény működésében.

Engedjenek meg pár számadatot, tisztelt hölgyeim és uraim! Magyarország a 2019. évi költségvetésében 125 milliárd forinttal támogatja az előadó-művészeti szférát, 125 milliárd forinttal! A független szférát, csak a színházi szférát 2 milliárd forintos nagyságrenddel, a táncos és a zenei szférával együtt több mint 5 milliárd forintos nagyságrendben támogatja. A fővárosi intézmények a tao helyett bejövő előadó-művészeti többlettámogatás kapcsán 530 millió forinttal kaptak a '19-es esztendőben többet, mint a '18-asban. 530 millió forinttal! A vidéki színházak mintegy 30 százalékkal kaptak több forrást a 2019-es esztendőben.

Amikor önök fölteszik a kérdést, hogy ez miért sürgős, és miért kell ezzel foglalkozni, akkor erre kettős válaszom van. Az egyik: mert a szakma ezt kérte. A tao kivezetése kapcsán lévő egyeztetéssorozat kapcsán folyamatosan azt kérték a vidéki színházak, folyamatosan azt kérték a színházak, hogy tisztázzuk az önkormányzat és az állam szerepét. Amikor egyre nagyobb források jutnak, egyre nagyobb források folynak be a vidéki színházak működtetésébe, és ezzel párhuzamosan a vidéki önkormányzatok kifarolnak ennek a működtetéséből, hiszen elvonják az ezzel járó pénzüsségeket, akkor azt kéri a szakma tőlünk, hogy ebben segítsünk, valamilyen módon lépünk.

Amikor megegyezni szeretnénk majd az egyes önkormányzatokkal abban az esetben, ha ők kívánják, ők kezdeményezik a közös működtetést, akkor bizony ilyenekre gondolunk, hogy bebiztosítjuk, biztosítékot kérünk arra vonatkozólag, hogy a közös működtetési szerződés alatt nem csökkenhet az önkormányzati támogatás összege, vagy megjelölhetjük, hogy az adott színházban dolgozók bérére ebből mennyi pénzt kell bérfejlesztésbe fektetni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Szeretnénk elérni szakmai oldalról, hogy az önkormányzatok ne tudják egy mennyiség-hajszába behajszolni a saját színházait. Elhangzott itt - kérem, engedjék meg, hogy puskázzak - Szilágyi Györgytől az a kérdés,

hogy itt van egy színház, amelyik működni szeretne, de nem tud úgy működni, ahogy akar.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Valaki létrehoz egy színházat, alapítója és fenntartója egy színháznak, akkor ő olyan színházat tud működtetni, amire neki forrása van. Ő határozza meg. A Békéscsabai Jókai Színház tulajdonosa és fenntartója, Békéscsaba megyei jogú város elmondja a színházának, hogy én egy olyan színházat szeretnék, amit ennyi forrásból, ilyen infrastruktúrával, ezzel a személyi állománnyal tudsz működtetni. És ha úgy ítéli meg Békéscsaba, hogy ő nagyobb, szélesebb, színesebb, a régió ellátására alkalmasabbat szeretne működtetni, akkor megkeresi az államot, és erre kötünk mi egy közös megállapodást, hogy igen, nagyobbra vágyik ez a város, mint amit ő el tud tartani, akkor ezt tegyük közösen. De az nem megy, hölgyeim és uraim, hogy kétharmadát az állam fizeti egy intézmény működtetési költségének, egyharmadából is kifarol az adott önkormányzat, és ebbe az államnak semmiféle beleszólása nincsen.

Kérem, engedjék meg, hogy visszajelezzek egyetlen mondat erejéig a Gothár-ügyre. Én kulturális államtitkárként kérdést intéztem úgy a Színművészeti Egyetemhez, mint a Katona József Színház vezetéséhez, és mindkét válasz úgy kezdődött, hogy az államtitkárságnak ehhez igazából semmi köze. Teljesen felháborító, hogy miközben a működtetésnek, a fenntartásnak a jelentős részét az állam látja el, ne legyen köze, így ezáltal ne legyen felelőssége sem egy intézménynek a működtetésében. Tehát akkor, amikor felmerül az, hogy a közös működtetés bizony közös megállapodással jár együtt, ilyen és ehhez hasonló gondolataink vannak.

Engedjék meg, hogy egy pillanatra ránézzek a legfontosabb kérdésekre: Gothár-ügy, vezetői kinevezések, egyetértési jog, önkormányzat állami feladatokat lát el. Igen, rendkívül fontosnak tartom dr. Szakács László kérdésénél, hogy állami feladatokat lát el. A színházi működés egy önként vállalt feladat. Tehát akkor, amikor bármelyik önkormányzat úgy dönt, bármelyik közösség úgy dönt, hogy ő fenntart egy színházat, ő eldöntheti, hogy mekkorát tart fenn, egy kis bábszínházat szeretne-e csinálni, egy garázs-színházat szeretne-e csinálni, szeretne-e csinálni egy nagy, háromtagozatos nemzeti színházat, ezt ő a saját lehetőségeinek a függvényében tudja eldönteni, és a saját lakosságának az igénye szerint tudja eldönteni. De az állam azt mondta, hogy nem kell megállni, ha te többre vágysz, mint amit te fölérsz, akkor szólj, és mi jövünk, és közös működtetéssel ezt meg fogjuk oldani, de rendezni kell valamilyen formában, hiszen ez eddig is így volt, csak nem volt rendezve, most meg jogi keretek közé tud kerülni ez a témakör.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Talán a legfontosabb Bangóné Borbély Ildikó - akit én is rendkívül nagyra tisztelek - és Szilágyi György képviselő úr meghívása a mai estére. Hölgyeim és Uraim! Az elmúlt két-három napban Magyarországon egy forradalmi hangulat alakult ki. Kezembem tartok egy felhívást, amely felhívást független előadó-művészeti szervezetek vezetői adták ki, amelyben ezek a mondatok szerepelnek: beszántják az NKA-t, a miniszter fogja kinevezni a színházak igazgatóit, a függetlenektől elveszik a működési forrásokat, a gyerekeinktől.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Bármely országban, ha egy zászlóra fölírják azt a szlogent, hogy a gyerekeinktől el fogják venni a működés lehetőségét, kiéheztetik őket, és ezzel bezárják az ő lehetőségeiket, akkor azok az emberek, akik ezt elhiszik, kimennek az utcára. Továbbmegyek, tisztelt hölgyeim és uraim, 70 levelet kaptam az elmúlt két nap során a világ különböző országaiból különböző színházakból. Ezek a színházak tiltakoztak az ellen, hogy az NKA-t ne szántuk be, hogy ne a miniszter nevezze ki a színházak igazgatóját, és hogy a függetlenektől ne vegyék el a forrásokat. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ez a 70 levél egyforma, copy-paste levél, még a helyesírási hibák is egyformák benne. Sem New Yorkban, sem Svájcban nem a színházigazgató

önálló véleményét, hanem annak a szervezetnek a véleményét diktálja, aki ezt szétküldte és aki megkérte őket, hogy Magyarország felé egy ilyen levelet indítsanak el. Ez három hazugságon alapuló figyelemfelhívás, és ez Magyarország jó hírét, a magyar kultúra hírét mélységesen sárba tiporja.

Kérem, utolsó mondatként engedjék meg, hogy Balla György szavaihoz kapcsolódjak. Vidnyánszky Attila, aki ma reggel elmondta a véleményét a Magyar Televízióban, nem magát, hanem azt a hat szakmai szervezetet képviseli, amelyekkel én az elmúlt napok során személyes egyeztetést folytattam: a Magyar Teátrumi Társaság, a Vidéki Színházigazgatók Egyesülete, a Szabadtéri Színházak Szövetsége és további három szakmai szervezet mintegy 150 tagszínháza, a mintegy 150 tagszínházában lévő több ezer színházi dolgozó véleményével mondta ki, hogy szeretnének rendet látni, szeretnék azt, ha ez a megállapodásrendszer és az új törvény létrejöhetne. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Ülésünkön a továbbiakban Burány Sándort Bangóné Borbély Ildikó képviseli.

Tisztelt Bizottság! Csatlakozva államtitkár úr szavaihoz, magunk is nagyszámú hasonló - hasonló? azonos! - tartalmú levelet kaptunk, és a magam részéről innen biztosítok minden levélíró, hogy sem az NKA beszámolóját, sem és a többit, és a többit nem fogom megszavazni, tehát mindenki nyugodt lehet.

Most szavazni fogunk, először Arató Gergely és Gréczy Zsolt 2. számú módosító javaslatáról, amelyet a kormány nem támogat. És önök? *(Szavazás.)*

A bizottság a T/8441/2. számú képviselői módosító javaslatot 12 igen szavazattal, 23 nem ellenében nem támogatta.

Most Szabó Timea, Burány Sándor, Mellár Tamás, Kocsis-Cake Olivio és Tordai Bence 3. sorszámú módosító javaslatáról döntünk, amelyet a kormány szintén nem támogat. És önök? *(Szavazás.)*

A bizottság a T/8441/3. számú képviselői módosító javaslatot 12 igen szavazattal, 23 nem ellenében nem támogatta.

Most az 1. hivatkozási számú TAB saját módosító javaslatról döntünk, melyet, mint hallottuk, a kormány támogat. Kérem döntésüket! *(Szavazás.)*

A bizottság az 1. hivatkozási számú TAB saját módosító javaslatot 23 igen szavazattal, 12 nem ellenében támogatta.

Most az összegző jelentésről és az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

A bizottság az összegző jelentést és az összegző módosító javaslatot 23 igen szavazattal, 11 nem ellenében elfogadta.

Bizottsági előadónak javaslom kézfelemeléssel Törő Gábor képviselőtársunkat kijelölni. *(Szavazás.)* Látható többség. Ellene? *(Nincs jelzés.)* Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* Egyhangú.

Kisebbségi előadót kíván-e az ellenzék állítani? *(Nincs jelzés.)* Úgy látom... *(Jelzésre:)* De igen. *(Arató Gergely: Javaslom Szilágyi képviselő urat. - Derültség.)* Szilágyi György képviselő úr vállalja? Kérem, nyomjon gombot! *(Szilágyi György: Nem. Majd hozzászólok.)* Nem vállalja. Akkor tehát az ellenzék kisebbségi előadót... *(Jelzésre:)* Bangóné Borbély Ildikó! *(Bangóné Borbély Ildikó: Arató Gergelyt javaslom.)* Még egyszer!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Arató Gergelyt javaslom.

ELNÖK: Vállalja, Arató képviselő úr? (*Arató Gergely: Vállalom, igen.*) Igen, akkor úgy vesszük, hogy kisebbségi előadóként a bizottsági kisebbségi álláspontot Arató Gergely fogja ismertetni.

Az ülés berekesztése

Mélyen tisztelt Bizottság! Mai munkánk végére értünk. Az ülést berekesztem. További szép estét kívánok mindnyájuknak!

(Az ülés befejezésének időpontja: 16 óra 41 perc)

Hende Csaba
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Morvai Elvira, Nánásiné Czapári Judit, Bihariné Zsebők Erika, Horváth Éva Szilvia, Barna Beáta, dr. Lestár Éva, Lajtai Szilvia, Podmaniczki Ildikó, Madarász Mária, Baloghné Hegedűs Éva és Vicai Erika